

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:
Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Főmunkatárs:

Dr. WEISZ JENŐ.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok-terez Manólovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitóliter soronként 20 krajczár.

A polgármester sajtópöre.

(Saját kiküldött tudósítónktól.)

Szeged nov. 6.

Mamusich Lázár polgármester tegnap a szegedi esküdszék előtt viaskodott meg régi támadójával legelkeseredettebb ellenfelével Lévay Simonnal.

Nagy érdeklődéssel nézett elébe ennek a tárgyalásnak Szabadka egész közönsége s nem kevesebbről volt szó mint arról, hogy a sajtóper elvesztése Mamusich Lázárra a polgármesteri állás bukását jelentette volna.

Mamusich Lázár polgármestert azonban állandó szerencséje s tegyük hozzá ez esetben az igazság megvédte. Szerencse nagyrészt, mert az tagadhatatlan, hogy úgy az inkriminált cikk alkalmatlansága, valamint a bizonyítás elrendelésének reá nézve sikerült eldöntése 8 szavazatot adott neki és csak 4-et Lévainak.

A védelem csak egy nagy tévedésért tehet magának szemrehányást. Ez pedig az volt, hogy a cikkekre lényegileg nem tartozó panszláv vádakkal támadta a polgármestert, amelyek bebizonyítása éppenséggel nem sikerült. Még Polczner kitünő védői talentuma sem tudott e részben hangulatot csinálni, mert a faktum az, hogy ezek a vádak éppen nem illettek rája. Sőt fegyvert adott a polgármester kezébe. Mamusich Lázárnak alkalma nyílott megnyilatkozni az esküdszék előtt egy nem éppen sikerületlen beszédben. Minden támadások közül csak a meggyanusított magyar hazafias érzelmek elleni vádakra reagált egy hosszabb heves beszédben.

Egy kicsit meszeszerűnek tűnt fel különben is az egész sajtóper. A 4 év előtti dolgok már teljesen elvesztették az ujság ingerét — egy részt a bün-

tetés indokolatlannak látszott Lévayra, másrészt erősen megérezhető volt, hogy a polgármester is egy kényszer aktus előtt állott. Ilyen kevert érzelmek között a hallgató közönség is alig tudott állást foglalni egyik vagy a másik mellett, — és éppen úgy szóaltak meg a publikum soraiból a pizszegő tiltakozások mikor a védő túlcresztelte a szót a polgármester dolgai felett, — másrészt tetszés nyilvánulások hangzottak fel s többször Lévai védelme mellett.

A kir. ügyész természetesen kemény katonára talált Polcznerben — viszont azonban különösen mikor kitűnt, hogy Lévai csak is a cikk tartalmára kénytelen szorítani bizonyítékait — ezek pedig éppenséggel nem sikerültek a védelemnek: akkor körülbelül el volt döntve az ügy sorsa. Lévai hívei is látták, hogy elvesztették a csatát. Mindenesetre szigorúbb ítéletet reméltek ők maguk is mint amilyen hozva lett.

A szegedi törvényszék igazán humanusan alkalmazta a törvényt és Lévai ellenfelei sem kívántak nagyobb retorsiót.

* * *

Mire a ritka őszi köd mögött a kelő nap vörösbe játszó arany sugárözöne szét terült Szeged városán, a szabadkai vonat megállott a kopott falú indóház előtt. Élcelődve, hangos zívajjal szállottak ki a másodosztályú kupétákból az erkölcsi tanuk, a vádlott által bejelentett és meghívott tanuk és a kíváncsi hallgatóság serege: kaputos urak és cizmás, magyar nadrágos civisek. (Vagy inkább polgárok, mert nálunk Szabadkán civisek nincsenek.)

Akinek jobban telt, fiakkerokon, a

zöme a döcögő löfejükre szállt, úgy iparkodott be a városba, a városban a kávéházakba, de meg onnan a halpaprikást erősen kínálgató vendéglőkbe.

Aki uri gyomru: a kávé után még két tojást higan és egy tányér vékonyra szelt sonkát evett meg: a jövőre való okos tekintetből; a buczkaihoz szokott többség azonban — halprikáshoz látott erősen.

Gálffy táborkarával (csupa jóképű VI. körű polgár) a Tisza kávéházba nézett be, de a Horváth paprikáshálára kívánczolt a kar, melynek gyomra amúgy istenigazában óhajtotta a hászlét.

Ugy látszik, hogy a polgármester szép pártot hozott magával. — Ledörgi ez Polczner szavát, mely panszlavizmussal merné vádolni a szabadkai polgármestert.

Hangulatnak elég jó és vidám ez a magyar táborkar — a szegedi civisek vajlon letudják-e olvasni a szabadkai arczokról, hogy a szomszéd népe mit kíván?

Fél kilencz felé sűrű csapatokban indult a szabadkaiak hada a törvényszék felé, hol ma fognak ítéletet mondani egy nyugalmazott tanácsnok vagy az ország harmadik városának polgármestere fölött.

A polgármester fölött derült az ég — de ugyanaz a kékség mosolyog a vádlott felett is.

A Marstéri nagy épület disztermén az óra $\frac{3}{4}$ -et mutatott és már hátam megett zúgott a padok sorában — Szabadka.

Előtem az esküdtek csoportosultak, egymás után jöve.

Alig ért az óra mutatója 9-re megjelent a törvényszék:

Elnök: Póka Elek, Hevesi Kál-

OSZTÁLYSORSJEGYEK

Elő huzás november 16—17-én

3000 nyeremény, 260,000 korona összegben:

nyolczad	negyed	fél	egész
75 kr.	1 frt 50 kr.	3 frt.	6 frt.

Külön kedvezmény! Postadíjat s költséget sem helybeli, sem vidéki feleknek nem számítok fel, míg más főelárusítók tetemes díjakat szednek be e czímen. Azonkívül a ki $\frac{1}{4}$ sorsjegyet vásárol, ingyen kap egy hiteltel sorsolási lapot.

Kunetz Mór banküzlete Szabadkán.

100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény

főnyeremény legkedvezőbb esetben:

1 millió korona

mán és dr. László Adolf törvényszéki bírák.

Az ügyész Dr. Mikovits Lajos az elnöktől balra a kis emelvényen élénk beszélgetésbe merült dr. Rósa Izsó és dr. Békeffy Gyula (Mamuzits Lázár ügyvédei) és a polgármesterrel, ki egy csomó aktát tartott térdéin.

Tőlük balra ül Polczner orsz. képviselő (persze nyakkendő nélkül) s mellette védenceze Léva Simon.

Elnök felolvassa a beidézett tanuk neveit, kik közül 3 meghalt 4—5 nem jelent meg.

Következik az esküdtek kisorsolása. Mindkét fél élni kíván visszavetési jogával. Vádolt ügyvédje 12 esküdtet, a vádhatóság 10-et vetett vissza.

Esküdtek lettek:

Erdélyi Béla, Gaal Kálmán, Eisenstedter Róbert, Aigner Nándor, Razdil Ede, Jeszerniczky Ákos, Kőrösi Lajos, Tergina Gyula, dr. Új József, Rátai István, Bernát Kálmán, Csonka Ferencz. Pótesküdték: Csányi János és Török Sandor.

Az esküdtek meghiteltetése után Léva Simon vádolt hallgattatott ki, majd a vádlevelet olvassa fel a jegyző.

Az ügyész szűkebb körre szorítja vádját, precizizálni kívánja ezt.

Polczner előzetes nyilatkozatában elvöltnek mondja ez ügyet, mert az inkriminált cikkeket Léva még 1895. május havában írta, 1896. ápril 13-ára az esküdtszéki főtárgyalás ki is tüzetett, ekkor azonban a tárgyalás elhalasztatván az utolsó intézkedést a törvényszék 1896. május 22-én tette, ezen a napon kezdetét vette az elvöltés.

Böven fejtegeti a védő ügyvéd az elvöltés kifogásának indokait. — Kéri az eljárást beszüntetni.

Második ügydöntő kifogása az, hogy úgy a magánpanaszos, mint a közvádló ezen vádat vissza vonták és illetve elejtették. Hogy ezen állítását igazolja, előadja, hogy Lévai a polgármester ellen 4—5 év előtt cikkeket irván, 4 sajtópöröt indított ellene a polgármester. Ezen sajtópörök egyike 1895. december 9-én volt, itt Léva felmentették. A második sajtópör 16-án lett volna, de a polgármester azt visszavonta.

Ezután 1897 végén és 1898 február hóban dr. Róza Izsó a polgármester — ügyvédje visszavonta a többi függőben levő ügyet, ezt a vádhatóság is magáévá tette és inditványozta megszüntetést. A törvényszék elnézéséből nem hozta meg a megszüntető végzést. Kéri tehát a vád hiányából — az eljárást megszüntetni.

Ügyész: Elvöltés nincs szerinte, mert azok a megkereső intézkedések,

amelyek tényleg történtek, megszüntették az elvöltést. A vád nincs elejtve.

Polczner válasza után a bíróság határozathozatal végett visszavonul.

Háromnegyedórai tanácskozás után kihirdette a végzést, mely szerint vádolt által ugy az elvöltés, mint a vádelejtésre alapított kifogásokat elveti.

Polczner semmiségi panaszt jelent be, majd az inkriminált cikkek felolvasása következik.

A jegyző „Ujabb hivatalos hatalommal való visszaélés a torony alatt” című hosszú cikket olvasta tel, mely cikket erős kifejezésekkel támadja a polgármestert azért, mert virilis bizottsági tag nem lett, a cikk szerint a polgármester a törvényes eljárást nem tartotta be.

Aztán ugyanezen lapban a Hírek rovatában „Hamis eskü a polgármester ellen” cím alatt Kósa építésnek — Mamuzits Lázár ellen hamis eskü miatt tett feljelentést commentálja becsületsértő kifejezésekkel.

Elnök felhívta vádoltat, hogy nyilatkozzék, ő írta-e az inkriminált cikket és elváltja-e értük a felelősséget?

Léva igenlő válasza után Lévai elmondta mi indította őt a cikk megírására.

Hosszasan ecseteli azt a hajszát, amelyet ellene a hatóság folytatott mindent elkövetett, hogy virilisképviselő ne legyen. — Ennek a hajszának okát csak Mamuzits Lázárban látja, ki ellen évekig küzdött.

Néhány kérdést intézett még az ügyész a panaszlathoz s ezután az elnök a tárgyalást felfüggesztette és délután 3 órára tüzte ki a tárgyalás folytatását.

Délután.

Pontban három órakor nyitotta meg az elnök az ülést.

Vádolt szóval fel először az ügyésznek délelőtt tett azon kérdésére hogy miszerint ma is 380 frt adóval tartozik. Indokolja ezt azzal, hogy adója kétszeresen lett kiróva — ő az adókiróvással ellen felebbezett — dacára ennek megezekváltak.

Most indul csak meg a bizonyítási eljárás és illetve a vita, hogy valjon a bizonyítási eljárás megengedtesse-e, vagy nem és mily irányban.

Ügyész kéri a polgármester erkölcsstanuit (Vermeš Béla, ifj. Vojnich Sándor orsz. képvis., Kurucz Gyula tanfelügyelő, Meznerics Ferencz igazgatóh.) kihallgatni.

Polczner 21 pontban foglalja a tényeket, melyek arra indították a panaszlót, hogy az inkriminált cikkeket megírja.

A vádpontok már eléggé ismerete-

sek. Csakhogy előre látható volt, hogy bajos lesz azokat ennek a sajtópernek a keretébe beleszorítani.

Ez nem sikerült a védelemnek, mért a tanácskozásra visszavonult törvényszék csupán a cikk tartalmára vagyis arra szorította a bizonyítást, hogy mennyire felel meg a valóságnak az, hogy a polgármester közreműködött arra, hogy Léva adója kisebbre tétessék csak azért, hogy Léva virilista ne lehessen — és arra, hogy miféle alapja volt annak a cikkeknek, illetve hírnek, mely arról szólt, hogy a polgármester ellen hamis eskü miatt feljelentés tétetett. Az előbbeni állítás a vádhatóság részéről rágalomnak, az utóbbi becsületsértésnek lett jelezve.

Az egybehozott körülbelől 70 tanúból tehát csak 15 lett kihallgatva.

Ezeknek a fele pedig erkölcsi tanu.

Hát tanunak ugyszólván lényegtelen vallomásra redukálódott, tehát a monstre pör és a nagy hegy helyett előttünk állt a kis egér.

Éjjeli ülés.

Az este 1/2 10 órakor megnyitottulés képe mintha megváltozott volna. A másfél óra előtti terem hallgatói között alig lehetett szegedi embert látni, a sűrű padosorok szabadkaiakkal voltak telve, míg most asszonyok (a nép-ből) gyermekek és az első sorokban szegedi civisek foglaltak helyet, úgy hogy alig kaptak a meggyértült szabadkaiak ülőhelyet.

Az esküdtek nem látszanak kimerülteknek.

Az okiratok felolvasásával kezdődik az éjjeli ülés.

Az okiratokból tűnik ki hogy a kivető bizottság 47 frt adóval rótt meg Léva, — 1894—95 évekre ez azonban 139 frt adót akart fizetni és ezért a kivető bizottság határozatával megfelebezte.

Tanuzás következett ezután.

A kihallgatott Kertész Nándor Pajor Kornél, Lémányi, Kammerer Mihály és dr. Borostyán Nándor lényegtelen és vádolt vádpontjait semmivel sem igazoló vallomása után a másik inkriminált cikkre vonatkozó bizonyítási eljárás vette kezdetét.

Felolvastattak a rágalmazás miatt megvádolt Kósa István ellen hozott marasztaló tszéki és táblai ítéletek.

A tárgyalás érdemleges része, tehát körülbelül este 9 órakor kezdődött, a mikor a másodizben adott szünet után a tárgyalás folytatódott.

A tanuk összes bizonyítékai tehát mitsem bizonyítottak az inkriminált cikk mellett. Szolgáltassunk tehát igazságot Lévainak, amikor annak a né-

zetnek adunk kifejezést, hogy ő nem meggyőződése ellen írta a cikket, csak hogy karagájában tévedett mert egy szó sem igazolta azt, hogy a polgármesternek része lett volna abban, hogy adóját leszállították volna.

Amikor tehát a bizonyítási eljárás ilyen előzmények után befejeztetett — már úgyszólván még csak a hozandó ítélet és Polczner védbeszéde tették kíváncsivá és türelmessé az éjféli után ott még zsufozva ülő hallgatóságot.

Éjféli körül járt már az idő amikor elhangzott az ügyészi vádindítvány. A vádhatóság képviselője meglehetősen éllességgel igyekezett vádját kifejteni és indokolni — de azért kellő óvatossággal bánva Polcznerrel nehogy valahogy erősen maga ellen ingerelje. Polczner nem is volt háladatlan mert védbeszéde elején oly rendkívüli mértékben pazarolta elismeréseit és dicséreteit az előtte elhangzó vádbeszéd szépségeire, — hogy az ember szinte azt hitette, hogy gonyolódik. Csodálatosan el volt ragadtatva az ügyészi beszéd ékkeségeitől és szerényen jegyezte meg, hogy ő azzal nem versenyezhet, — no de hát most már mi ismerjük el legalább, hogy Polczner beszéde is elég jó volt.

Sőt még az ellenfelek is szívesen hallgatták a jeles előadású beszédet. Csak hogy aztán szó ami szó a polgármesterre csinált kritika rettenetes volt a maga nemében, mindenesetre túlzott még az ő szempontjából is. Mamuzsich Lázár ezután szólásra jelentkezett. Végre is hosszas vita után, hogy szabad e panaszosnak beszélni ha őt az ügyész képviseli — szóhoz jutott és erősen hangzó szavakban elmondott egy elég csinos kisebbrendű hosszabb beszédet. A 48-as évek bunyeváczaira hivatkozva erősen sikra szállt a bunyeváczok hazafiságáért és magyar érzelméért és nem is szerénykedett hanem rámutatott az ő szabadkai alkotásaira. és dokumentálta, hogy mennyire üdvös volt Szabadkának az ő polgármestersége.

Oly ügyesen adta ezt elő, hogy ezt mindenki elhitte, sőt ő maga is. Mikor beszédét befejezte, a hallgatóság úgy megélt, hogy Pókai elnök már ötödször akarta kiűriteni a termet.

Egyébiránt érdekes, hogy a hallgatóság nem éppen a legpasszívabban viselkedett. „Egy ur“ különösen nagy missiót érzett magában és vagy háromszor adott alkalmat elnöki megrovási kalandokra. Csak hogy Pókait nem lehet sódrából kihozni, annyira beletanult az esküdszéki mesterségbe.

Ilyen pro és kontra mellett fejeződött be a bizonyítási eljárás, a vád és

védelem és miután az elnök a szokáshoz híven összegezte, az egész tárgyalás menetét felolvasta, a felolvasandó törvényeket, az esküdtek visszavonultak dönteni a bűnösség kérdése felett.

A verdikt meghirdetése.

Elég hosszú tanácskozás után megérkeztek az esküdtek. Dr. Ujj József ügyvéd az esküdtek elnöke hirdette meg nagy csendben a csata eldöntését.

Arra a kérdésre hogy a Szabadkai Hirlap 1895. május 26-iki számában megjelent s újabb hivatalos hatalommal való visszaélés című cikknek, melyben Lévy adójának megállapítása körüli törvénytelenések elkövetésével van vádolva Mamuzsich Lázár polgármester, a szerzője Lévy Simon? 12 igen. Foglaltatik e a cikkben rágalmozás Mamuzsich Lázár polgármester ellen. 8 igen; 4 nem. Vétkes-e a rágalmozásban Lévy Simon? 8 igen; 4 nem. Arra a kérdésre, hogy a Szabadkai Hirlap 1895. május 25-iki számának hirrovatában a hamis esküre vonatkozó hír szerzője Lévy Simon? 12 igen. Foglaltatik e ebben becsületsértés Mamuzsich Lázár polgármester ellen? 6 igen; 6 nem. Bűnös-e Lévy Simon? 6 igen; 6 nem.

A verdikt meghirdetése után visszavonult a törvényszék és rövid tanácskozás után meghirdette a verdikre alkalmazott ítéletet, amely szerint Lévy Simon a rágalmozásban, mondatott ki vétkesnek ezért 5 napra átváltotatható 50 frt fő 20 frt mellékbüntetésre és a felmerült 458 frt 60 kr. költség megfizetésére lett ítélve.

A védő semmisségi panaszt jelentette be az elévülés miatt és az előterjesztett bizonyítékok mellőzése miatt.

És ezzel befejeződött a szenzációs sajtóper.

Különfélék.

— **Lapunk legközelebbi száma pénteken reggel jelenik meg.**

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Szudárovics Benedek joggyakornokot az újvidéki törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Bökezők érsek.** Csürogról küldöttség tisztelgett pénteken Csáska György kalocsai érsek ur öxellentájánál, Nagy Mátyás plébános vezetése alatt és megköszönték a templomra adott fejedelmi ajándékát. Ugyanakkor a kegyes főpásztor tudakozódott a község társadalmi viszonyairól és miután értesült, hogy a „kath. olvasókör“ mily szép és hazafias eszmét szolgál, ismert bökezűségével 300 forintot ajándékozott a kör részére vásárlandó egyleti ház czéljaira.

— **Eljegyzés.** Percs Aladár főhadnagy, f. hó 4-én, szombaton este, jegyet váltott Magyar Margit kisasszonnyal, Magyar György földbírtokos és neje szül. Varga Mária urnó leányával.

— **Record a sajtóperek terén.** A legvéresebb száju szocialista lap sem dicsékedhetik avval a recorddal a sajtóperek terén, amelylyel Terbe Vincze a „Népszava“ szerkesztője. Nem kevesebb mint 13 rendbeli sajtóper tetek ellene folyamatba fél év alatt. E sajtóperekből az oroszlanrésznék Mamuzsich, Lázár a panaszosa, két darabot Jakobcsits Gyula gazdasági tanácsnok egyet pedig Szarajlits Tivadar érvaszéki jegyző tett ellene folyamatba. A Népszava szerkesztője bátran elmondhatja majd ha elítélik, hogy igazi vértanu.

— **A sárba fulladt.** Barakovits József bajmoki lakós a napokban szokásához híven nagyon mélyen tekintett bele a pálinkás üvegbe, s midőn este a korsóból mámoros fővel haza ballagott, az utca közepén levő sárban elesett s fel sem kelt többé. A szomszédok így találták meg arcával a sárban, de élettelenül.

— **Nagy szerencsétlenség.** Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy Dr. Klein Henrik ügyvéd leánya ablaktisztogatás közben az emeletről leesett és nagyon súlyos sérülést szenvedett. Mint értesültünk a szerencsétlen fiatal leány már jobban van.

— **Sötét bűn.** E címmel közöltük, hogy a napokban egy vadász a hajdújárásban egy elásott hullára talált. Az ügyben Bogáromi János vizsgálóbíró Hegedűs János kapitány-nyal együtt nagy körültekintéssel folytatja a nyomozást amelynek valósintu, hogy meg lesz az eredménye is. Ma délelőtt a helyszínére mentek s a környékben több egyént hallgattak ki.

— **Bicskázó gyermekek.** Nagyon fiatalon kezdte meg a bicskázást Fierszt czukrász 11 éves inasa. Tegnap este összeveszett Strammer János inas gyerekekkel a színház előtt, verekedés közben elővette bicskáját és arcába szúrta, majd hogyan szemét szúrta ki. Strammer a metókhöz futott, a hol bekötöztetését. — Ugyancsak egy 9 éves gyermek tegnap délelőtt Dóbel czukrázdája előtt összeveszett Borsódi István 11 éves tanulóval és melbe szúrta a szív tájékán. A bicskázó gyermeköt a rendőrségre kísérték, a sértetnek pedig a mentők költözték be.

— **Öngyilkosság.** Zomborban Stebler Józsefné sz. Kellner Erzsébet, Stebler József szőlőművi vámos felesége a napokban észrevétlenül szobája ablakán kimászott és a kutba vetette magát. Családja tagjai, a kik vele egy szobában aludtak, eltűntét csak a reggeli órákban vették észre. Rögtön kutatására indultak és megtalálták a kutba halva. Öngyilkosságának oka már évek óta tartó súlyos és kínos betegsége volt.

— **Gyilkosság B.-Földváron.** Bács-Földváról tudosítanak, hogy kedden éjjel Makra István legényt régi haragosa Sanda Péter kilesté és leszurta. Makra öt helyen kapott súlyos sebet, melyek közül az egyik föltétlen halálos volt, mert a szívébe hatolt. Makra még néhány lépést futott üldözője elől a mikor hirtelen élettelenül terült el a földön. Az agyonszurt legény boncolása csütörtökön volt. A gyilkost elfogták s bekisérték a járási bírósághoz.

— **A fehér kereszt egylet** karácsonyfájára adakoztak: Bicskey Vojnich Mária 2 frt, Báró Höeller Vojnich Róza 2 frt, Özv. Vojnich Tivadarné 4 frt, Id. Vojnits Sándor 10 frt, Kasitzky Ferencz 1 frt, Özv. Partselits Félixné 5 frt, Báró Rédl Béla 10 frt.

Báró Rédl Szécsen Malvin 5 lrt., Összesen 39 lrt. Bicskey Vojnits Mária karácsonyi díszek Heumannn Mór 400 drab jegyzőkartya, Szemző Istvánné 4 fiu, 4 leány ruha 4 meleg kendő. 5 pár harisnya, Szemző Gyuláné 3 pár harisnya, Wagner és Boholy 9 gombolyag pamuk, Sztipits és Társa 15 méter barchet 3 meleg kendő. Az elnökség köszönetet mond a nemes szívű adakozóknak.

— **A helybelli közkönyvtár-egylet látogatottsága.** 1899. év október havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 65 mű. Tudományos 18 mű. Összesen 83 mű. Helyb. használatra kivettek: Szépirodalmi 27 mű. Tudományos 13 mű. Összesen 40 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár: Szépirodalmi — mű, — kötet Tudományos 9 mű 9 kötet. Összesen 9 mű, 9 kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény 4 drb., növény — drb., ásvány — drb., régi pénz 5 drb., régiségár drb., néprajzi — drb. Összesen: 9 drb. Szabadka 1899. év október 31-ik napján.

— **Magától futó vasúti kocsí.** A mult napokban Torzsa állomáson a szél egy üres kocsit hozott mozgásba, mely utnak is indult és feltartóztatlanul Palánka felé vette útját. Csodálatos a dologban az, hogy éppen lejtőnek felfelé megy a pálya a csatorna hidjáig és így a lókésnek jó erősnek kellett lennie, hogy oda feljuthatott. Lefelé már könnyű lehetett neki a futás.

— **Gonosz merényletet követelt el egyik elbocsájtott fűtő Schratz Alajos,** a zentai vilanytelep főgépészre, mely ellen f. hó 2-án este fél nyolcz órakor. A tégla rakások mögöl 5—6 lépés közelségből kétszer lőtt az illető merénylő a főgépészre, kinek fejénél sivitottak el a golyók. A lövések zajára a személyzet összefutott, de a tettes kibén Sarnyai Lukács ókanizsai illetőségű elbocsájtott fűtőt vették fölismerni, az új sötétségének oltalma alatt elmenekült Schratz rögtön telefonált a ren-

dőrséghez, de ott készenlét nem volt nem jöhetett senki, másnap reggelig a merénylő már a harmadik határcsón járhatott. Sarnyai Lukács ki fűtő volt a gyárban, nagyon hanyagul teljesítette kötelességét, főnökének nyilvánosan ellenszolgált és azért boesájtották el a szolgálatból. A csendőrség széleskörű indézkedéseket tett a merénylő elfogatására.

— **Betörés és lopás.** Feketehegyen mult hó 29-én eddig ismeretlen tettesek két helyen is garázdálkodtak. Polgár Sámuelről ludakat loptak el, Uborny Mihályinak pedig a házfalát kiásiák s az így nyert nyílason többféle házibutort vittek el. A nyomozás folyik.

— **Nagy tűz.** Tegnap délután Dulics (Csvarak) Antal gyurgyini földbirtokos tanyájáról sürgősen segélyt kértek. Óriási szalmatűz pusztított ott még most is a tűzoltók még ma reggel sem jöhetek vissza.

— **Lövöldöző szomszéd.** Berugott állapotban ment haza Siasity Szávó pácséri lakos a mult héten a szálásra s mert dühös volt a szomszédjára Masity Timó felkapta puskáját s kimenve a szomszéd szálására, az ajtóban álló szomszédra 6-szor rálőtt, szerencsére a lövések egyike sem talált. Siasity, kit vizsgálati fogságba helyeztek, tagadja, hogy szomszédját leakarta löni s azt állítja, hogy csak annak kutyáira akart löni. A vizsgálat folyik.

— **Szerencsétlenség.** Mohalek Mátyás Lendvai Ferenc kocsi a reggel kukoricaszántat vitt haza. A szalmapiacson feldőlt a kocsi s Mohalek oly szerencsétlenül esett le, hogy arczát összeütötte. Az előhívott mentők be-kötötték a sebet.

Nincs hitel!

Ó-becsei közigazgatási állapotok.

És ezt nem is valami szegény nap számos embernek vetik a szemére, hanem a 18 ezer lelket számláló Ó-Becse község előljáróságának. Tudva levő, hogy az utczai világítást a

község házilag kezeli, és így a petróleumot ő szerzi be. Sorba minden kereskedőtől vetek már, de csak azért, mert a ki néhány hordóval eladott, többé nem ad. Nyíllan megmondják a város gazdának a szemébe, hogy nincs hitel. Nincs pedig azért, mert az illető kereskedőnek árujért fűtől-fához futkosva kel a pénzét előteremteni. A gazda a bíróhoz, ez a jegyzőhöz, ez a könyvelőhöz, esküdthöz stb. küldi és mikor már futkosott néhány órát a pénétáros kijelenti, hogy nincs a kasz szában pénz.

És nem is csoda, ha egy községnek 1000.000 lrt. adóhátralékot kell behajtani.

Óriási vagon, tömérdek kincs ez. Tudjuk, hogy mily Isten verése, hogy mily szörnyű átok a 104%-os pótdadó! Sújt ez mindenkit megérzi boldog, boldogtalan. Mióta a köz, legelőt felosztották ez a soha sem ismert pótdadó kísért éjjel nappal. Nincs a községben ember, a ki ne zúgólnék; nics különösen akkor, midőn a végrehajtással megbízott emberek zálogolni mennek.

Hát ilyen rettenetes szegénység van az első osztályu 50.000 holdas bácskai nagyközségben? Ugyan hol, kinél hever az a 100.000 lrt. hátralék? Talán az igazi szegénységénél, talán az új földbirtokosoknál?

Ez a 100.000 lrt. éppen elég arra, hogy az adósság 1/3-od részét kifizessék.

Ugy látszik, hogy Ó-Becsen is ugy vannak a könyveléssel mint sok helyen, mert 50000 lrt. nincs elkönyvelve, s ezért van dupla végrehajtás. A szegény végrehajtót mi nem okoljuk, ők azt teszik a mit parancsolnak ők mennek és foglalnak, mert a városi könyvek szerint a befizetett adó nincs elkönyvelve. Nem csodálunk, ha a végrehajtással megszegenített, de adójukat megfizetett polgárok a legszigorúbb megtorláshoz folyamodnának. Ilyen a közigazgatási állapot Ó-Becsen,

N.

KASSOVITZ FÜLÖP

úri- és gyermekruha raktárában

☞ SZABADKÁN ☜

főtér, Vermes-féle házban, Othou kávéház sorában

üzletfelosztás miatt

a készletben levő őszi és téli

ÚRI- és GYERMEKRUHÁK

mélyen leszállított áron
adatnak el.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását
alázattal kéri

Kassovitz Fülöp cég

üzletvezetője

Goldstein Lajos.

Vendéglő

mészárszékekkel és kis gazdasággal együtt
szabad kézből

☞ ELADÓ. ☜

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Lovrić Ferencznél

Uj-Gradiska (Slavonia).

Idei borseprőt veszek

ha nincs vizzel higgítva előnyös árban

Frank Sándor

VI. kör 42. sz.

Ajánlatok Frank Miksa fűszerkereskedőnél (főtér Popovics-féle ház) is elfogadtnak.